

KÖZMŰVELŐDÉS

Az erdélyi romai kath. irodalmi társulat heti közlönye.

Megjelenik minden szombaton. — A társulat minden rendű tagjai a lapot tagdíjajukért kapják. — Nemtagok részére előfizetési díj: egészévére 4 frt félévére 2 frt, negyedévére 1 frt.

Ugy e Lap szellemi részét illető cikkeik, mint az előfizetési pénzek a „Köz művelődés” szerkesztőségének Gyulafehérvárra a várba küldendőik.

Fontos szó a nyári munkák előtt. *)

Küszöbön áll az aratás és ezzel együtt a nyári és őszi mezei munkák egész sora. Sőt jó részben már meg is kezdődtek.

Egész falvak néptelenednek meg. A kinek csak ereje, ép keze, ép lába van, siet ki a mezőre, a szántóföldre, rétre, szőlőbe, kapálni, aratni, szántani, vetni, kaszálni, szőlőt munkálni.

Kihaltak az utcák, bezárva ajtaja, — ablaka a háznak, elül a zaj, mely életerő lehelt, csak itt-ott halatszik az otthon hagyott gyermekek sírása, kiáltozása.

Az élet máshová költözött.

Hát jól van ez így, mert így kell lennie.

*) Az eszme nem hal meg, csak időre vár, a míg megérelődik, de annak idejében bizonyára tetet őlt és tert hódít magának a körülményekhez mért gyorsasággal. Több mint egy éve annak (l. lapunk múlt évi folyamának tebr. 9-ről kelt o. számát.) hogy e lapok hasábjain megpendítettük azon eszmét, hogy gyermekmenhelyt, kre, kisérdházakra, stb. stb nemcsak városoknak, de és tőkép a falvaknak, különösen a munkaidő alatt elodázhatlan és égető szükségök lévén, oda kell minden erővel hatni, hogy ilyszerű intézmények mielőbbi létesítése által óvjuk meg a magukra hagyott gyermekeket az ezerleyi tenyegető veszélytől, mentjük meg a falvakat a tenierdek sok kártól, melyek az őrizetlenül szerte csatangoló gyermekek vigyázatlansága és pajkossága folytán rajok háramlanak, s teremtsünk oly helyzetet, hogy míg a szülők menten minden aggodalomtól gyermekeik iránt nyugodtan munkálkodhatnak, addig a gyermekek koruknak megfelelő nevelésben is részesüljenek. Azóta nem igen jutott tudomásunkra, hogy ezen életreható, korszerűséget képező eszmét, ott a hol kell, méltólag felkarolták volna, és tán éppen ennek tudható be, hogy derék laptársunk a „Szatmár es Vidéke” érezve ez eszme nagy horderejét, s látva az iránta nyilatkozó közömbösséget ez idei jun. 9-ről kelt 23-ik számában felszólalásként az illetékes körökhöz, annak egy talpraesett cikkét szentel, melyet a fenti cz. aiat egész terjedelmében átvenni sietünk azon reményben, hogy ez őszinte szavak nem fogják hatásukat téveszteni.

Szerk.

De ki gondol az otthonmaradottakra? Ki ápolja, ki neveli, ki gondozza, ki őrzi a veszélytől a kisedeket, a gyámoltalanokat, a neveletleneket?

A szülő? az messze van. Nem látja gyermekét napokig, hetekig, talán hónapokig.

Az idősb testvér? Ennek magának is gondozásra van szüksége, mert ha már felnőtt, az sem marad otthon.

Ki őrzi, ki menti meg őket? A négy fal, — a mely közé elzárják és a jó Isten, a ki gondot visel az égi madarakra. Csakhogy a négy fal néma, nem inta jóra, nem figyelmeztet a veszélyre, — és a jó Isten — bár sok jóra vezet, sok rossztól óvja övéit, — nem avatkozik bele erőszakosan az emberi szabadságba, a mely ott szendereg, fejlődik a gyermekben is.

Ki mondja azt, hogy a gyermekek magára hagyása, a négy fal közé zárása, a mi a munka idején falvakban általában divik, helyén van?

Ugy hiszem, nem kell fejtegetni az ebből származó hátrányokat és veszélyt a gyermek nevelésre, közegészségre, sőt közbiztonságra nézve is?

Hogy apró, neveletlen, tapasztalatlan gyermekeknek magára hagyása, felnőttek gondozása és felügyelete nélkül, bármikor, bármily időben és körülmények közt a legnagyobb paedagogiai hiba, azt elég csak kimondani. Mennyi rosszat tanulhatnak egymástól, mennyit árthatnak egészségöknek, erkölcesiknek.

Az egyik megeszi a gyufát, a másik belefel a dézsába, kutba, árokba, a harmadiknak leharapja karját a sertés, a negyedik felgyujtja a házat! — Ne tessék mosolyogni! Mind megtörténtek ezek s megtörténnek naponként.

Hát az kevésbé fontos, hogy ezen magukra hagyott gyermekek az egész munkaidő alatt nem nevelődnek semmit, nem tanulnak semmit, ha csak nem rosszat? Talán azért is oly hátramaradottak s értelemnélküliek falusi népeink.

Hát nem kevésbé fontos, hogy a gyermekek ma éppen azon korban hagyatnak magukra, a mikor egészségük, testi épségük gondozása és ápolására a legnagyobb szükség van? Talán azért fogy, pusztul nemzedékünk éppen a gyermeki korban.

Valaki mondta, hogy a magyar jobban gondozza adatait, mint saját gyermekeit. — És aligha nem igazat mondott.

A köznyelmség és rendszertelenség a csa ádi nevelésben, — a közegészség hanyatlása, s ezzel arányban a nagymérvű halandóság, a felnőttek nagy részének ijeszítő képtelensége a katonai szolgálatra, mint azt bizonyítják, hogy igaza volt annak, a ki azt a nagy szót kimondotta.

Valóban ideje volt már nemcsak mindiganyagi érdekeket hangoztatni; hanem ezzel párhuzamban felkarolni a szellemeket is.

Ha eltávolítjuk a szülőt a háztól, gondoskodjunk arról: mint élnek nevelődnek az otthon maradottak.

De hogyan?

Előttünk nem a kisdédvódák eszméje lebeg, de olyan-féle: — a gyermekmenhelyek.

Kisdédvódákat minden kis községben felállítani, sok költségbe kerülne, kivihetetlen lenne.

De könnyen kivihető minden községben, hogy legyen egy közös hely, egy vagy két értelmes felügyelőnő vagy dajka vezetése alatt, a hova a munkások gyermekeit a munkaidőre gondozás alá adják.

Egy kis tervet is készítünk a kivihetőség beigazolására.

1. A gyermekes szülők közköltésén, a melyhez a községi pénztár is járulhatna, bérelnek egy egészséges helyiséget, megfelelő szobával, tágas, lehetőleg árnyas udvarral, a hol nincs kut, gödör és más veszélyes és szerecséltenséget okozható tárgy. Ilyen helyiség legfeljebb havi 8—10 ftt bérért talu helyen könnyen kapható.

2. E menhelyre beállítatik egy értelmes, jó erkölcös felügyelőnő, a ki a lelkész vagy tanítótól előbb oktatást nyerne az ápolási, felügyeleti, és bánásmódról. — Ilyen felügyelőnő havi bére alig kerülne szintén 8—10 fttba.

3. Benépesül erre a menhely gyermekekkel, a kiket vagy magok a szülők élelmeznének a gyermekekkel beküldött ételmi szerrel, vagy maga a felügyelőnő az általa főzendő levessel, péppel stb.

4. A menhely fenntartásának költségeit képezhetnék: a munkáltató földbirtokosok adományai, a szülők által minden gyermek után havonként fizetendő 15—20 kr. vagy megfelelő ételnemű, a községi pénztár segélye, esetleg kormánysegély is.

Miután a gyermekeknek ilyenmő gondozása legfeljebb 8 óra terjedne, vagy, a hol ez ki nem vihető, legalább az aratási s nyári munkaidőre, a kis költség minden község által könnyen elviselhető lenne.

A menhely felett a felügyeletet végül minden községben a lelkész, tanító vagy jegyző viselné.

Ime a tervrajz, a melyhez csak az építő hiányzik.

Ki legyen az építő? A minden nemes ügyért buzgó lelkes tanfelügyelők, a kiknek hivatásuknál fogva a ressortjukba tartozik az ügy, a kiknek legtöbb érintkezése

van a községekkel és akik, ha kezökbe veszik az ügyet, ismert buzgóságukkal keresztül is viszik azt.

Egy lelkes felhívás a lelkészekhez vagy a tanítókhoz, vagy esetleg a szolgabírákhoz az ők tekintélyével, szavukkal és tanácsukkal támogatva, megtenné talán a legtöbb helyen a kellő hatást, hogy a községek mezevezett vezetői ragadják kezökbe a szervezést és legelőbb a községek földesurait, aztán a szülőket társulásra hívja, hogy a gyermekmenhelyeket létesítsék.

A kérdés fontos, és alig hisszük, hogy agyonhallgatnák azok, a kik a közérdekekért lelkesülni tudnak, és tenni akarnak, — és oly könnyen kivihető, hogy nem kell hozzá, csak akarat.

Mi ajálljuk ujólag lelkészek, tanítók és községi előjárók, mindenek felett pedig buzgó tanfelügyelőink ügyelmébe.

—gh.

A németországi kath. egyletek ügy-rendtartása,

a mint a 70-es évekig volt.

1. §.

Minden év őszén, ha lehet szeptemberben, tartatik Németország valamennyi egyleteinek egyetemes gyűlése, melylyel az egyes egyletek speciális gyűlései lehetőleg összekötendők.

2. §.

A meghívás ezen egyetemes gyűlésre történik legkésőbb július hóban, és pedig: a) a kath. egyletekhez együttesen a lapokban közölt felhívás által; b) az egyes egyletek előjáróságaihoz valamint egyes kiváló kath. férfiakhoz intézett külön meghívó levelek által.

3. §.

Ezeket a meghívásokat valamint a többi előkészítő lépéseket végzi a helyi bizottság (t. i. a congressus helyén alakult előkészítő bizottság) a közponi (t. i. magából a legutóbbi congressusból választott) bizottsággal összekötötésben.

4. §.

Szavazati joggal bíró tagjai az egyetemes gyűlésnek a) a különféle kath. egyletek legitímált követői és tagjai; b) a helyi bizottság vagy bureau által külön meghívottak. Ezek minden tanácskozáásra és szavazásra feljogosítva vannak jelentkezésöknél (a congressus költségeire, p. a congressusi jelentés kinyomatására) a helyi bizottságnál meghatározott összeget fizetnek.

5. §.

Azok számára, akik csupán a nyilvános ülésekben óhajtanak részt venni, a mennyiben ez czélszerűnek fog bizonyulni, a helyi bizottság által meghatározott összegért belépti jegyek adnak ki.

6. §.

A tárgyalások rendszeren 4 napig tartanak, hétfőtől csütörtökig és az első napon ünnepélyes isteni tisztelettel nyitattanak meg. A második napon ünnepélyes requiem tartatik az elhunyt tagokért.

7. §.

A tárgyalások részint külön-külön (szakbizottságokra oszolva) történnek. És pedig vannak a) közös vagy együt-

tes nyilvános ülések, melyekre a szónokok előre jelöltetnek ki és a melyeken minden discussio ki van zárva ; b) közös vagy együttes zárt ülések, a melyekben (a szakbizottságok vagyis osztály által) kidolgozott javaslatok definitive megvitattnak és határozatok erejére emeltetnek ; c) a hat szakosztály külön ülései, a melyekben a javaslatok előzetesen meghányatnak ; d) a különféle egyletek szintén külön tartott és önálló jelleggel bíró ülései, melyeket az illető egyletek alelnökei hívnak össze és vezetnek.

8. §.

A szakbizottságok következők : 1. Missiók. 2. Charitás. 3. Társadalmi kérdés. 4. Keresztény művészet. 5. Tudomány és sajtó. 6. Külsőségek és formáliák¹⁾

9. §.

Az egyetemes gyűlést vezeti az elnökség, mely következő 15 tagból áll : 1. az elnök, 2. két alelnök, 3. négy titkár vagyis jegyző, 4. a hat szakosztály elnökei. 5. A helyi bizottság elnöke vagy helyettese.

10. §.

Az elnök, alelnökök és titkárok a helyi és központi bizottság javaslatára az első zárt közülésben választatnak. A szakbizottságok elnökeit az egyetemes gyűlés elnöke nevezi ki.

11. §.

Az elnök vezeti az egyetemes gyűlést, képviseli azt kifelé, ügyel a rendre a közös ülésekben, megadja a szót vagy megvonja azt és felteszi a kérdést a szavazásra.

12. §.

Az alelnökök az elnököt ennek akadályozása esetén vagy kérésére helyettesítik.

13. §.

A titkárok kötelessége jegyzőkönyvet vezetni, a beadott indítványokat jelezni, a hozott határozatokat feljegyezni, a gyorsírói kart ellenőrizni és minden szövegezési munkát, melylyel őket az egyetemes gyűlés vagy az elnök megbizta, teljesíteni.

14. §.

A 8. §-ban említett szakbizottságok elnöke maga választ egy helyettest és egy jegyzőt és az ülések idejének és helyiségének kijelölésével mennél előbb constituálja az illető szakosztályt (szakbizottságot.)

15. §.

Politikai és confessionalis polemika az egyetemes gyűlés tárgyalásából ki van zárva.

16. §.

A helyi bizottság a központi bizottsággal összeköttetésben átvizsgálja az egyetemes gyűlés megnyitása előtt beérkezett indítványokat, és amennyire lehet, gondoskodik azok kinyomatásáról.

17. §.

A helyi bizottság kötelessége a nyilvános ülésekben tartandó beszédek iránt javaslatokat tenni, melyek fölött az egyetemes gyűlés elnöksége dönt. Oly szónokok, kik az egyetemes gyűlés folyása közben jelentkeznek szólásra

beszédjük tárgyát kötelesek tüzetesen előterjeszteni, mielőtt szóhoz jutnának.

18. §.

A legközelebbi esti nyilvános ülés szónokainak névsora lehetőleg az előző reggeli zárt ülésben közzéteendő.

19. §.

Az elnökség különös engedelmé nélkül a zárt közös ülésekben semmiféle tárgy megbeszélés tárgyául szóba nem hozható, hacsak az előbb valamely szakosztály vagy külön egyleti gyűlés előtt megvitatva nem lett. Az illető szakosztály illetve egylet előadóját illeti meg (a közös zárt üléseken) eme definitív tanácskozásokban az első és utolsó szó.

20. §.

A ki szól (Vortrag), írásból olvasnia nem szabad, hacsak az elnök, különös okoknál fogva erre engedelmet nem ad. A nyilvános ülésben a beszéd (Vortrag) szabály szerint 22 percnél tovább nem tarthat, a zárt ülésben pedig nem tovább 10 percnél. A bizottsági előadók jelentésére ez a korlátozás nem alkalmazandó.

21. §.

A zárt ülésekben és szakbizottságokban megejtendő szavazásoknál az egyetemes gyűlés szavazati joggal bíró tagjainak egyszerű szótöbbsége dönt.

22. §.

Az egyetemes gyűlés vagy szakbizottságok helyiségeiben gyűjtéseket rendezni nem szabad.

23. §.

Az első zártülések egyikeben az egyetemes gyűlés központi bizottsága számára tisztikart (bureau) választ, mely áll elnökből, alelnökből, titkárból, előadóból, avval a felhatalmazással, hogy (ez a tisztikar) a központi bizottságot, a mennyiben szükségesnek látja, cooptatio útján kibővítsé.

24. §.

A központi bizottság mandatariausa az egyetemes gyűlésnek és a legközelebbi gyűlésig annak minden érdekét képviseli és gonozza. Különösen hivatása köréhez tartozik : 1. Az egyetemes gyűlés tárgyalásairól szóló gyorsírói jelentések szerkesztését és kinyomatását a lehető legrövidebb idő alatt eszközölni és minden egyes tagnak 1 példányban azonnal megküldeni. 2. Az egyetemes gyűlés végzéseinek foganatosítására tőle telhetőleg közreműködni. 3. A legközelebb tartandó egyetemes gyűlés számára, ha ez az előző gyűlésben nem történt volna meg, alkalmas helyet (várost) kiszemelni és az ott alakítandó helyi bizottsággal összeköttetésben megtenni az előkészületeket a legközelebbi gyűlésre. (3. §.) 4. A kath. egyleti életet fejleszteni és érdekeit előmozdítani, különösen gyakori nyilatkozatok által a sajtóban és személyes érintkezés által. 5. Mihelyt a legközelebbi egyetemes gyűlés megnyílt, a központi bizottság tartozik működéséről nyilvános és szóbeli jelentést tenni.

25. §.

A tagok által fizetett tagdíj, valamint a belépti jegyekből befolyó összeg, a helyi bizottság által az egyetemes gyűlés költségeinek fedezésére fordítandó. A főlösleg az újonnan kinevezett központi bizottságnak adandó

¹⁾ Nálunk ezt így lehetne beosztani : 1. Hitélet. 2. Jótékonyág. 3. Társas élet és társadalmi kérdés. 4. Nevelés és tanügy. 5. Tudomány, irodalom, sajtó, ker. művészet. 6. Congressusi formáliák.

át a gyorsírói jelentések kinyomatására és más kiadások fedezésére.

26. §.

Minden a miről ebben az ügyrendtartásban nincs szó, az elnökség intézkedése alá tartozik.¹⁾

(„Religio.“)

¹⁾ Ezt az alakját az ügyrendtartásnak tartjuk alkalmasnak arra, hogy kellő módosítással, nálunk alapul szolgáljon.

T Á R C Z A .

BARÁTIMHOZ.

Elég egy hang? egy kézszorítás?

Vagy többet is adjak talán?

Midőn magam előttemek most

Hulló levélnek tartanám.

Elég-e ez? en újból kérdem,

S ha igenlő a felelet:

Miért ne funá akkor el most

Az őszi szél a levelet?

Szerettetek? ... ugy én is mondom

Hogy titeket szerettelek,

S bár volt elég csapás a sorstól

Én sohasem feledtelek.

Szerettek még? ... no, tudom erre,

Tagadó lesz a felelet:

Miért ne funá akkor el most

Az őszi szél a levelet?

Tovább menjek? vagy itt megálljak?

Most csak egy hangot szóljatok,

Kik csak a habzó pohár előtt még

Mind barátim voltatok!

Elhallgassak? tudom, hogy újból

Igenlő rá a felelet:

Miért ne funá akkor el most

Az őszi szél a levelet?

Egy percze még! ... e hang utolsó!

Én rátok nézve meghalok,

Helyettetek vigasztalásért

Legfőbb **Atyámhoz** fordulok;

Tudom: hogy éles gunykazajtok

Lesz e szándékra a felelet:

Hát akkor fudd el őszi szellő

Jó messzire a levelet!

(Brassó.)

Szabó Lajos.

Szádvári Bebek István és fiai.

— Történeti elbeszélés a magyar előidőből. —

Irta: **Légárd József.**

Jelige: „Szép nagy ősök emlékére visszatekintetni; de megelőzni elődeit nagy tettekkel, ez s-ebb és dicsőbb hivatás.“ A költő.

(Vége.)

Midőn a juhász a királyi termet elhagyá, a király tekintete a sajtgömbre esett, melyet amaz hátranagyott s megparancsolá az asztalnoknak, hogy azt metszené föl.

Ez tejesíté a parancsot, azonban a bámulatnak általános fölkiáltása hangzék el a jelenlevők ajkairól, midőn a sajtgömb belsejét kivájva láták magok előtt s tartalmát a legdrágább arany ékszerek, kapcsok, ékes karperczek, nyaklánczok s Attila korából származott ritka érmek, művészileg idomított boglárók és fejdíszek (Diadem) képezték, melyek a legértékeseb és legritkább ékkövektől ragyogtak.

Nem minden meglepetés nélkül szemlélé a király ezen drágaságokat. Végtére fölkiáltott: „Szt. Miklóstra mondom most már minden világos előttem.“

Ezen gazdagság csak is a Szádváriak sziklafélszékéből származhatik és a juhászgazda nem volt más mint az öreg Szádvári István maga, a jubhörbe öltözött róka, a ki ravasz módon a kegyelemlevelet fiai részére tőlem kicsikarni tudta.

Utána kell nézni, ha valjon még Visegrádon van-e, s azonnal vezessék élembe.“

A hajduk szanaszét iramodtak, de nem sokára hírül hozták, hogy a juhász már eltűnt legyen. „Ill'a berek nád a kert.“ (Közmondás).

„Ezt ugyan magam is elgondolám“ mondá a király nevetve, hogy nem várta be, míg sajtját fölmetszik.“

És ismét a drágaságokra tekintve folytatá tovább:

„Homályosan emlékezem, hogy mindezen ékességeket évekket ezelőtt kincstárában láttam és bámultam, kivált ezen ékkövekkel kirakott nyaklánczot, mint az ötvös művészet mesterművét.“

„Engedje meg királyi Felséged, szólalt meg Telegdy Tamás kancellár, hogy egy észrevételt tehessek, melyet semmikép el nem hallgathatok. A sz. István koronája elleni tiszteletlenségnek látszik, hogy egy alattvalója merészkedett Felségedet...“

„Ilyetén módon rászedni, akarád mondani? szakítá félbe a király beszédét. Tudd meg nemzetes Uram, hogy Szádvári Bebektől mindig elfogadhat Lajos király némi játszi tréfát bizonyos dologban, miután sem ravaszság sem egyéb a király személyét sérteni akaró szándék, sem pedig az ország kárát célzó végzél nem forog fenn ez ügyben. Ha Magyarhon minden nemesi olyanok volnának mint a Szádváriak, — nem lett volna szükséges a várakra vonatkozó tilalmat kibocsátanom, miután azon meggyőződést táplálom, hogy nemesi birtokaik közül egyiket sem fogják rablóvárrá alacsonyítani. — Az öreg Bebek sem tette magát semmi esetre sem vétkessé valamely igazságtalanság miatt, mert ezen sajtgömb valóban a legértékesebbet tartalmazza, a mit ő Szádváron bira, oly ékszer, minőt még egy magyar királyné sem viselt.

„Felség!” szólala meg erre a kalocsai püspök, ő csakugyan igazat beszélt, midőn mondá, hogy Te oly király vagy, a ki Magyarhont boldoggá teszed.“

„Hadd szerezzen neki kívánságának teljesítése örömet, monda a király a főpapra egy barátságos tekintet vetve, hogy ő derék fiai számára az üdv és áldásnak lakhelyét fölépíthesse.

A következő napok egyikén ismét megjelent az elrúnt várur, mintha misem történt volna s meghívá fiit vacsorára.

Az asztalon, melyen az estebéd elköltendő volt, a serlegek és hideg étek mellett egy befödött ezüst tál is állott.

Mindkét fiu búsan és levert kedélylyel, némán asztalhoz ültek, és a lefödött tálat figyelemre se méltatták.

Sőt míg az öreg Bebek szokott vidámságával józúen hozzá látott az étel és italhoz, addig fiai a zamatos sz. Györgyit a vadsülttel, valamint az annyira kedvelt töltött káposztát és tarhonyát csaknem érintetlenül hagyták.

„Miért is vagytok oly mogorvák?” kérdé Bebek.

„Mire való e fejlesztés a mi annyira bosszantó reám nézve. Még nincs is oly rosszul dolgotok, hogy okotok volna magatokat oly csüggeteg módon viselni.“

„No, ha még nekünk sincs okunk!” dörmögé Ferencz.

„Ugy van, hát akkor kinek lehetne?” egészíté ki László.

„Az ember, a ki bátorságát elveszti, önmagát veszti el, mondá Bebek folytatólag. Gyalázat azon magyarra, a ki ezt teszi. János kiálta az inasnak. Egy kancsó bort, hanem abból, melyet királyunk ültetett.“

A következő pillanatban egy kancsó bor az asztalon állt, melyet János egy még nem érintett átalagból csapolt.

Bebek megtölté mind fiai mind saját poharát ezen tűz-itallal, mondva: És most mondjunk egy pohárköszöntőt. Összekoczcintanak. „Egy boldog jövőért.“ Engedelmeskedtek, s hallgatagon összekoczcintottak.

„Hej, micsoda siralmas állapot ez? kiálta föl Bebek. De miben áll a fogadás? folytatá tovább, tudok egy gyógymódot búskomolyságtok számára. Míg én a kerti lakban elzárkóztam és a fölött gondolkoztam, hogy mit tegyek értetek, elbeszélte az öreg Risök István, hogy minden ét és it-vágyatokat elvesztettétek. Ez vezérelt ama gondolatra, hogy számatokra egy gyógyszert készítek, a mely részletekre az elvesztettet ismét visszaszerezze. Itt ezen lepel alatt van az életital, mielőtt azonban azt magatokhoz veszitek, előbb a pohárköszöntőt elhangoztassátok, miként illő.

„És azért“ mondá emelkedett hangon, miközben serlegét fölemelé. Egy boldog jövőért, mert jövő héten kézfogót tartunk Ilményvárban, Tétényben; esztendőre pedig menyekzöt erős váraitokban Gömörmegyében, íme itt van a király jóváhagyása, mindkettőtök részére olyat építhetni.“

Ezen szavakkal lerántá az ezüsttálról a lepel, melyben a kiváltságlevél fekvék. Ezen váratlan örömhíre, mintegy villámütéstől érintve hanyatlottak vissza László és Ferencz magas támlásszékeikbe és merev tekintettel néztek a királyi iratra.

Bebek pedig mondá: „Eszméljetekek föl és halljátok, miként jött mindez létre. Legelőször azonban a pohárköszöntőt, a mely most valószínűleg jobban sikerülend: Egy boldogabb jövőért.“

És hangosan csengtek a serlegek, s örömittasan ujongtak a fiuk: Egy boldogabb jövőre!

S midőn most Bebek serlegét utolsó cseppig kiürítette, és szokás szerént bajszát megpödrötte, körülményesen elbeszélé nekik a történeteket.

Még mindig magukon kívül örömmámoros bámulatokban, nyakába borultak fiai, ölelték és csókokkal hámozgatták el, s nyájaskodásukkal egészen ráborulva hálájuk és gyöngédségüknek nem volt vége hossza.

A következő év végén Gömörvármegyében már két hatalmas vár emelkedett szellős őrtornyaik és daczoló falaiikkal, László és Ferencznek családi otthonaik, — melyek még hosszú időn át a Szádvári nemzetség házi boldogsága és virágzásának büszke tanúi valának, — s később legkivált a Rákóczi-téle mozgalmak alatt fontos események színterévé váltak, s melyeknek omiadéki mégnapjainkban is: Murány és Pelsőcz várak nevezete alatt ismeretesek.

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

— **Főesperes-plebánosi beiktatás.** Ft. Ninger Ignác közelebről kinevezett szeben-fogarasi főesperes és nagyszeben-belvárosi plebánosnak beiktatása f. hó 12-én ment végbe a legnagyobb ünnepélyességgel, melyről t. olvasóinkat bővebben is értesíteni nem tartjuk érdekeltenek.

Megelőző napon reggel a szerdahelyi r. k. egyházközség küldöttsége Szőcs plebános és Harasser algondnok személyeiben jelent meg a főesperes-plebános előtt, ki ekkor már elbucszva és kísértetve zalathnai volt hivatól a püspöki székvárosba Károlyfihérvárt testvéröcsésénél Ninger János törvényszéki bírónál időzött, felajánlván saját ügy, mint kísérete számára egy négy és egy kétfogatú elegans kocsit.

Reggel 7 és fél órakor indult el fentisztelt főesperes-plebános ur. ft. Kotosy Antal kanonok, püsp. irodai igazgató ő nsga. mint beiktató, dr. Tódor József theol. tanár, mint barátja és tiszté öje és a szerdahelyi küldöttek kíséretében új állomása, Nagyszeben felé.

Szerdahely közelében a konczai utnál nevezett város egyháztanácsa testületileg várakozott az érkező főesperes plebánosra, kit dr. Mán főgondnok az egyházközség nevében, mint egykori teledhetetlen emlékü lelkészüket — most pedig főesperesüket, szívélyes szavakban üdvözölt. Az őszinte, meghatott szívből fakadt üdvözlő szavak nemkülönbben érzékeny és könnyekig megindító válaszban lettek viszonzva az ünnepelt által, kit az egykori hívei részéről tapasztalt ezen kiváló figyelem nem kevésé látszott igen kellemesen meglepni. De fokozta ezen kellemes meglepetést még, midőn a városba érkezve az egész várost vallás és nemzetiség különbség nélkül ünnepi szint öltetni, polgárait mindenünnen tisztelére sietni, és az ablakokból kinéző és az utcákon sorfalat képező beláthatlan létségtől határtalan lelkesedés között magát üdvözöltetni látsa. Igen szép jelét adta pedig a szász polgárság az ün-

ünnepelt iránt őszinte tiszteletének, midőn a kebeléből alakult ifjúsági zenekar magának a szász egyházközség segédlelkészének vezetése alatt az érkező főesperes urnak egész a város végeig elébe ment s jól begyakorolt indulóival Harasser algondnok lakásáig kísérte. Itt e csinos, kényelmes és zöldággakkal fölékített pihenési helyen a koscsiból kiszálló főesperest szintén roppant népsokaság és dérék tanítójuk vezetése alatt a fehérbe öltözött iskolásleánykák fogadták fölhangzó éljenekkel és valóságos virágzáporral. A lelkesedés csillapultáival Kábdebő egyháztanácsos kedves kis leánya, Róza egy remek virágsokrot nyújtva át a várvavárt kedves vendégnek, csinos kis beszédben tolmácsolta kis pályatársainak érzelmeit. Ezután a helyi egyháztanács tisztelgető testületileg, melynek nevében Szócs plebános talpraesett beszédben adott kifejezést az új főesperes iránti tisztelet, szeretet és alattvalói engedelmességnek. Ünnepelt főesperes-plebános ur most újból is alkalmat vett magának a szívélyes fogadtatásért meleg köszönetet mondani. Ezen tisztelgés után Senor főgondnok és Gidófalvi Géza gymn. tanár és egyháztanácsos, mint a szebeni egyházközség küldöttei jelentek meg ünnepelt előt, följárálva a további utra kalauzolásukat s két négytagú csinos hintót.

Rövid pihenés után dr. Mán főgondnok és Szócs plebánosnál tett látogatást főesperes-plebános ur megtekintvén egyszersmint a tényeges javítást és átalakítást igénylő iskolát és kántori lakot. Visszatérve a látogatásokból a dugszadagon fölterített ebédlőben összegyűlt iskolásleánykák zongora kísérlet mellett egy pár ünnepi dallal kívánták a szép nap fölötti örömüknek és a kedves vendég iránti tiszteletnek újból is kifejezést adni. Ezután kezdetet vette az ebéd, melyet Harasser algondnok adott a főesperes ur tiszteletére, s mely alatt a kölcsönös örömezzemek szellemes teikoszöntőkben nyilvánultak; poharat emeltek pedig Gidófalvi Géza és utána Szócs plebános a főesperes urra, ez pedig Harasser algondnokra és családjára, továbbá Gidófalvi Géza Kolosy Antal kanonokot, dr. Löw ügyvéd pedig újból a főesperest éltették, ki most poharat Szerdahely polgárságára urította. — A kedélyes ebédnek, mely alatt Harrassernek bájos szépségű s lebilincselő kedvességű leánya, Izabella barátnőjével a szellemes és kitűnően művelt Csiky Marival szolgált ki az ekként is kellemesen meglepett vendégeket, d. u. 2 órákor ért véget, mely után közvetlen utra is kelt a főesperes ur kíséretével.

A szerdahelyi feledhetetlenül kedves emlékek részletes megbeszélgetése, melyek a nevezett várostól Szebenig vezető, regényes vidékeket érintő uton ismételtlen is tárgyalás alá vették, nagyon megrövidítették a különben trópusi hőségben tett, négy óráig tartó utazást elannyira, hogy meglepve vettük észre, midőn a Kereszténysziget mellett emelkedő dombon föléled haladva, — már a szebeni fogadtatás előjelei tüneztek föl az ott várakozó számos küldöttség mozgó alakjaiban s a fényes fogatok messze cinyuló sorában. A domb tetőjére fölérvé a rendbe sorakozott és éljenekbe kitörő küldöttek élén Altrichter ügyvéd és egyháztanácsos szónoki szépségeknél ép oly gazdag, mint a legőszintébb érzelmeiktől és határtalan örömtől áthatott beszédben üdvözölte a n.-szebeni r. k. egyházközség nevében az érkező főesperes-plebánost, ki szín-

tén hatásos szavakban adott kifejezést hálás köszönetének az impozans fogadtatásért. — Rövid félóraig tartott innen még az ut a városig, mely leirhatatlan lelkesedéssel fogadta kebelébe új plebánosát. A házak ablakait megtöltő, kendőket lobogató előkelők, valamint az utcákon sorfalat képező, vagy a menettel együtt haladó óriási néptömeg örömrivalgása és lelkes üdvözlése, mind csak arról tett fényes tanúságot, hogy az új plebános iránti tiszteletben és hódolatban az egész szebeni tekintélyes egyházközség, mint egy szív és lélek egyesült.

A plebánia előtti széles, nagy tért, mely Szeben nagy piacát képezi, a várakozó közönség zsufolásig megtöltötte, mely, midőn a menet oda megérkezett szünni nem akaró, viharokt zúgó „Hoch!“ és „Éljen!“ kiáltásokban tört ki. — A plebániai lak följárat, melynek kapujában a városi összes kath. papság fogadta az érkező főesperes-plebánost, szőnyegekkal és virág-guirlandokkal gyönyörűen volt fölékítve, az árvaházi növendékek, valamint a fehérbe öltözött és virágot szóró leánynövendékek az Orsolya- és Franciskana szűzek intézetéből pedig sorfalat képeztek egész a lakás ajtajáig.

Közvetlen a megérkezés után kezdetöket vették a tisztelgések, a papság, oltáregylet, egyháztanács, városi tanács, árvaház, zárdák, tanító testületek és különféle egyletek részéről. Este 8 és fél órákor pedig a helyi egyházi zene- és daláregylet fényesen sikerült serenáddal tisztelte meg az új plebánost.

Nem időzhetek ugyan soká az itt halvány vonásokban leírt események fölött kelt subjectív érzelmeim tolmácsolásánál, de el nem mulaszthatom a tiszta meggyőződés szülte azon reflexiónak kifejezést adni, hogy a nagyszebeni egyházközség részéről új plebánosa számára rendezett ezen fogadtatás a mily fejedelmileg fényes volt külső nyilvánulásában, ép oly tiszta, őnzetlen, szívélyes és őszinte volt benső valójában.

Másnap d. e. 10 órákor vette kezdetét a beigtatás a Szentlélek segélyül hívásával az áhitatos hívőknek nagy részvéte mellett. Kolosy Antal prépost-kanonok beigtató csinos beszéddel vezette be a szertartást, mire a kinevező decretum előbb latin, azután német nyelven felolvastatott. Ennek végével, miután a beigtatandó részéről a hitvallás és eskü letéetett, beigtató egy remek alkalmi beszédben szólott a beigtatandóhoz és hivekhez, átadván egyszersmind a beigtatandó plebánosnak magyarul szavak kíséretében a mise- evangelium- és szertartásos könyveket, mint lelkipásztori működésének jelvényeit, valamint a templom kulcsait, mire az így beigtatott új plebános szószékrelpven előbb német, azután magyar nyelven beköszöntő beszédet mondott, mely a mint szívből fakadt, úgy a szívekig is hatolt. Programm beszédnek is mondható e beköszöntő, melynek első czikkelyeül a kölcsönös szeretet szülte béke lón kitűzve. — Ezt követte a teljes és fényes segédlettel az új plebános által erőteljes hangon énekelt sz. mise, mely alatt az egyházi zene és daláregylet válogatott műdarabokkal gyönyörködtette az áhitatoskodó hiveket.

Az egyházi ténykedések végével d. u. 2 órákor 50 terítékű fényes ebéd volt, melyet igen érdekes felköszöntők fűszereztek. Ezeket hivatalos és nem hivatalos részre oszthatjuk fel. Az első felköszöntőt Kolosy prépost-kanonok mondotta király ő felségére, a másodikat Roszköny

E. terézvárházi igazgató t. kanonok püspök ur ő nagyméltóságára, mi távirat utján hozatott ő Excellentiájának magas tudomására, melyben az egyházközség egyszersmind hálás köszönetének is kifejezést adott a püspöki kegynek ezen általános lelkesedéssel fogadott kinevezés fölött, továbbá Sennor főgondnok az új plébánosra, ez pedig viszont előbbire, Tangl algondnok Kolosy beigtatóra, dr. Senz a hívek és új plébános közötti egységre, az új plébános második felköszöntőben Szeben városára és ennek képviselőjére, Hochmeister polgármesterre, ez ismét a város nevében az új plébánosra, Altrichter ügyvéd Roszkóznai kanonok árvaházi igazgatóra, mint az üresedésbe jött plébánia lelkes tapintatos és buzgó vezetőjére, Bakk E. vizaknai plébános a kerület nevében az ünnepletre, mint főesperesükre, ez viszont az esperesi kerületre s annak jelenlévő képviselőire, továbbá Jancsó E. külvárosi lelkész Ninger János törvényszéki bíróra és családjára, mint az ünnepeket kedves rokonaira emeltek poharat; dr. Szuchy B. theol. tanár pedig a bányavidéki esperesi kerület nevében, mint e vidék szülöttje érzékeny bucsu-szavakat intézett az onnan eltávozott, feledhetlen emlékü főesperesre: Kremniczky Armand vizaknai bányanagy lelkes szavakban kívánt szerencsét a szeben-fogarasi esperesi kerületnek az új főespereshez, Czeibig egyháztanácsos a szeben különböző ajku katolikusok közötti egyetértést élte, ezután dr. Senz a kath. papságot s annak jelen lévő képviselőit, Tangl algondnok Altrichter ügyvédet, mint az egyháztanács szorgalmas jegyzőjét, Jancsó E. Gidőfalvy Géza tanárt, Tangl algondnokot és Kremniczky Armandot, mint a város és kerületnek az erd. kath. Statusgyűlésen képviselőit köszöntötték fel; továbbá Persz akadémiai tanár az egyház községben élvezett, de megcsorbított alkotmányos jogok visszaállításáért, dr. Szuchy ismételen Lukácsik katonai plébánosra, Jancsó E. Lukácsikra, Simon Jukundián kiérdemült sz. fer. r. tartományi főnökre és Bakk E. vizaknai plébánosra, mint ő felsége által saját rendjével kitüntetett érdeműs egyénekre, Gidőfalvy Géza dr. Szuchy és dr. Tódor vendégekre stb. stb. üritettek általános lelkesedés között poharat.

A késő délutáni órákba benyuló ebéd alatt uralgó emelkedett és kedélyes hangulat, melyet egyetlenegy disharmonicus hang sem zavart meg, arról győzött meg bennünket, hogy a nagyszebenai tekintélyes egyházközség végre visszanyerte a soká nélkülözött szeretetteljes békét és testvéri egyetértést, melynek összekötő aranykapcsát az új plébános megnyerő személyébe helyezett általános bizalom látszik képezni. Kívánjuk, hogy plébános és hívők az egymásba helyezett ezen kölcsönös reményben és bizalomban soha se csatlakozzanak.

Végül pedig, midőn teljes elismerésünket sietünk nyilvánítani a derék egyházközség és lelkes egyháztanács iránt azon szívélyes fogadtatásért, melyben új plébánosát részesíté, nem késünk egyszersmint szívünkbelől gratulálni a főesperes-plébános urnak a tekintélyes egyházközséghez. Ad multos annos!

— **Vidéki levél.** Ftdő Szerkesztő Ur! Lelki ügyeink érdekében kérem, sziveskedjék b. lapja hasábjain e pár sort a nyilvánosság terére hozni.

Ha szép és dicséretre méltó azon forró szeretet és kegyeletes gyermeki hála, mely az elagott szülőket gyámolítja, anyagilag fölsegíti, ápolja a rájuk fordított terhes gond, fáradság és erkölcsös nevelésért; — oh akkor mennyivel fenségebb, magasztosabb, ha az egyház buzgó gyermekei áhíthatos hívei sietnek keblök mély vallásos háta érzelmének tettekben nyilvánuló kifejezést adni: azon fáradhatlan édes anyai gondoskodásért, mely által őket Isten szíve szerinti katolikusokká, és a haza derék honpolgáiraivá nevelte!

A vallásos buzgóság és áldozatrakész gyermeki hála nálunk sem hiányzott, főképp ez évben; mert u. is a pünkösdi szt. ünnepeket megelőzőleg a buzgó hívek, de különösen a lelkes ifjuság adományaiból 51 frt gyűlt be, melyen összeghez az oltáregylet és a megye pénztárából még 5—5 frt csatoltatott, és így 61 frtra emelkedett pénzüsszeggel 2 drb. gyönyörű szép keresztlobogó hozatott a buzgó hívek kívánsága szerint.

Sed nunc venio ad fortissimum virum. A baróthi r. k. hitközség legnagyobb maecenása, t. kts. Dáner István ur, az orsz. kiállításra járván, ajándékképpen Budapestről hozott egy gyönyörű szép 78 frtos szőnyegét az oltár zsámolyára, mely bármely templomnak is díszére válnék.

Ime Ftdő szerkesztő ur! bátran mondhatom tehát, hogy Istennek hála, nálunk is vannak vallásos, buzgó, áldozatokra kész hívek, s vajha mindnyájan ilyenek volnának!

Azon buzgó híveknek pedig, kik az Ur háza felékesítésén ily szépen fáradoztak, s b. igéreteik szerint még ezután is fáradozni fognak, szívem mélyéből kívánom — hogy áraszsza el őket kedves adományaikért a kegyelmek és áldások Istene itt e földön kegyelme és áldásával, ott fenn pedig az eget honában adja meg nekik az örök jutalom, az örök dicsőség koronáját.

Baróth, 1885. jul. 14-én.

Papp Albert,
káplán.

IRODALOM.

— Felhívás ily című munka megrendelésére: **Népközlési hitelemzés** kath. növendékpapok, tanítójelelték, tanítók és hitelemzők használatára. Mióta hitelemzési műveim kézen forognak, több alkalommal és több oldalról tel. tettem híva oly hitelemzés tan ajánlására, mely az egyházhatóság által előirt tanterv és utasítások alapján gyakorlatiasan tárgyalja a hitelemzés elméletét, s mely a katekizmus és biblia keletkezésének megvilágítása mellett az egyházhatóságok által kötelezőleg előirt szertartások és egyháztörténet előadásának módszerét is tüzetesen ismerteti, sőt az annyira szükséges helyi tanterv készítését és a hitélet gyakorlatát illetőleg is kellő utasításokkal szolgál a kezdő és leendő hitelemzőnek. Az önmagam által is tapasztalt hiány mellett, egyeseknek ily értelmű röbbszörös megkeresése szolgált főképpen indokul arra, hogy — miután ily irányban irt hitelemzés annal tudommal eddig nem rendelkezünk, — kísérletet tegyek annak megírásával. Miután az elkészült, már mint kézirat-nyomatot több papnöveldeben s tanítóképezdeben használják, sőt a baboros Hg.-Primás által a mult iskolai évben szervezett hitelemzői tanszéken is elfogadták kézi-

könyvül, a mi reménylenem engedi, hogy művem az érdeklődő hitelemzők, ugyszintén azon hittanár urak is sikerrel használhatják, kik a papnövendék és tanítóképzőintézetekben a hitelemzés módszertanának előadásával foglalkoznak. A mű két részre oszlik, u. m. az általános vagy generális és a különös vagy speciális hitelemzéstanárra. A mű 22—24 középnagyságra fog terjedni, s hogy megszerzését a szegényebb sorsu papnövendékeknek és kisebb tanítójelölteknek is megkönnyítsem, megrendelési ára mindössze 1 frt 20 kr. bérmentes szétküldéssel pedig 1 frt 30 kr. Könyvárusok és tanintézetek nagyobb megrendéseknél 20% leengedésben részesülnek. — Gyűjtőknek minden 10 példány után tiszteletpéldánnyal s az egyházi íróknak cserepéldányokkal készséggel szolgálok. Papi megrendelők ugy e művet, mint egyéb kiadványaimat intenció végzésé mellett is megkaphatják. — Kalocsán (Pestm.) 1885. július 4. **Fonyó Pál**, tanító-képezdi tanár.

— **Felhívás, kérelem és értesítés!** Uj évfolyam küszöbén állunk! Alkalmas e pillanat arra, hogy visszatekintsünk a multra. Készséggel meg tesszük. Az „Apollo”, híven kitűzött zászlajához, a magyar zene válogatott műveivel kedveskedett a t. cz. közönségnek. Hazánk legkitűnőbb művészei csatlakoztak a kibontott zászló alá csoportosult közönséghez. Míg azonban az előbbieket legsikerültebb műveikkel támogatták a vállalatot, addig a t. cz. közönség közreműködése oly kevésse vala kielégítő, hogy a vállalat csak nagymérvű áldozatok árán s a jobb jövőbe vetett erős bizalom által volt fenntartható. Bővebben ezek fejtegetésébe nem bocsátkozunk, mivel azok előtt, kik velünk küzdöttek, ezek mind ismeretesek. Az „Apollo” programja ugyanaz marad. Hazánk legnevezetesebb zeneszerzői által támogatva ezentul is fogunk hozni: Komoly és könnyebb irányu, salon- és táncz-zenét; s reméljük, hogy t. pártolóink csekély áldozatkészségét kivívni képesek leszünk. Most tehát a t. cz. magyar zenekedvelőkön a sor, hogy vállalatunk a legszelesb körben elterjedhessen, a magyar zeneirodalom felvirágozzék. Ezért bizalommal fordulunk a magyar zeneirodalom kedvelőihöz, hogy ez ügy felkarolását szívökre véve, vállalatunk pártolói közé sorakozzanak. Előfizetőinket mély tisztelettel kérjük, hogy előfizetési pénzeiket, ugyszintén hátrálékait a legrövidebb idő alatt beküldeni sziveskedjenek, hogy a kiadásban ezentul készletetés ne legyen. A hiányos póstakezelés folytán talán elmaradt fizeteket szivesen pótoljuk. Az „Apollo” előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre előfizetni nem lehet. Az „Apollo” előfizetői általunk bárhol megjelent zeneműveket 25% nyi arleengedéssel megszerezhetnek. Zongora- és Harmoniumviteleknél való közreműködésünkre bármikor igényt tarthatnak, mely célra jó berendezésű raktárunk is áll rendelkezésünkre. Ezek után az „Apollo”-val a magyar zeneirodalom ügyét a t. cz. zenekedvelők nagy becsű jó indulataiba ajánlva maradtam, Nagyszombatban, 1885. jun. kő végén hazafias üdvözléttel Vágvölgyi Béla, zenetanár, az „Apollo” szerkesztője.

A NAPI ESEMÉNYEK KÖRÉBOL

— **Uj áldozáraink.** F. hó 16-án a következő egyházmegyei és szerzetes leviták szenteltettek föl áldozó papokká: Egyházmegyeiek: Agoston Lajos, Bordeaux Olivér, Bors László, Forster János, Kádár József, Szánth István, Szimély Gusztáv, Tompos Mátyás, Zlamál Agost. Kegyesrendiek: Guba Pál, Kovács Antal, Ferenczrendiek: Gyergyai Dezső, Bálinth Agoston. Összesen 13. — Az uj áldozárok a rájuk nézve oly nevezetes napon a püspöki asztalhoz voltak hivatalosak. Istennek bőséges áldását és szt megváltását kívánjuk az uj papokra, hogy szép, de nehéz hivatásuknak Isten szive szerint megfelelhessenek!

— **Főispáni látogatás.** Br. Kemény Kálmán Alsféhermegye uj főispánja f. hó 16-án látogatta meg Gyféhérvár városát, mely alkalommal a lobogókkal földiszított város részéről ünnepélyes fogadtatásban részesült. Püspök ur ő Nagyméltósága több mint 50 terítékű fényes ebédet adott tiszteletére, melyben az első felköszöntőt püspök ur ő nmlga mondotta a király ő felségére, azután történeti reflexiókban gazdag beszéd kíséretében a főispánt ellette, ki azt a püspök ur ő nmlgára mondott toaszttal viszonozta. Este fáklás zenével tisztelte meg a város magas vendégét, 17-én pedig Novák polgármester adott fényes ebédet tiszteletére.

— **Közönségtel vettük** a meghívót a Borbádon létesítendő kisedővoda alapjának gvarapítására 1885. évi július hó 15-én a gr. Teleky-féle ligetben (prater) rendezendő zártkörű nyári táncmulatságra.

— **Pályázat.** A zetelaki rom. kath. elemi népiskolához ujonnan szervezett tanítónői állomásra folyó év augusztus hó 31-ig pályázat hirdettek. Évi fizetés 300 frt o. é. negyedévi részletben, továbbá egy kis veteményeskert 1886. tavaszán kezdve, csinos lakás az iskolaépületben. — Kötelme: a lányok felsőbb osztályait ugy a mindennapi, mint az ismétlő iskolában a püsp. tanyterv nyomán minden tantárgyban vezetni és a női kézimunkákban gyakorolni. — Pályázni óhajtok tanképesítési, keresztelési, orvosi s esetleg eddigi működésükről hiteles okmányokkal fölszerelt folyamodványukat a kitett határidőig alulírott r. k. iskolaszéki elnökhöz sziveskedjenek beküldeni. Csakis r. kath. vallásu, 20—40 éves egyén pályázhatik, ki eddigi kifogástalan életét is kellően okmányolni képes. Az első év próbaév. Zetelakán, u. p. Székely-Udvarhely (Udvarhelym.) 1885. július 10-én. **Andrássy József**, alesp.-pleb., iskolaszéki elnök.

— **Pályázat.** A zetelaki r. k. 6. oszt. elemi népiskolához egy kántor- segéd és tanító állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme: 1. Terményben 41 kereszt ösi és ugyanannyi tavaszi, 2. pénzben a) ospora-czimen 100—110 frt o. é. b) temetési stolaris rész és harangozási illeték 50—60 frt o. é., 3. két öl kemény tűzi fa, továbbá tisztességes lakás és istálló rész. A megválasztott kötelme leend: 1. a fiuk közt két osztályt a püsp. tanyterv alapján minden tantárgyban vezetni, 2. Kántori teendőkhöz segédkezni, 3. sekrestyéni és harangozási kötelmeket teljesíteni. Pályázhat minden képezdét végzett r. kath. tanítójelölt vagy okleveles tanító, ki a kántori teendőkhöz is járatos. Pályázók kellően okmányolt folyamodványukat folyó év augusztus hó 15-ig alulírott iskolaszéki elnökhöz benyújtani sziveskedjenek, később jelentkezők folyamodványai nem fognak figyelembe vétetni. Zetelakán, u. p. Székely-Udvarhely (Udvarhelym.) 1885. július 10-én. **Andrássy József**, alesperes-plebános, iskolaszéki elnök.

Kiadja: Az erdélyi rom. kath. irodalmi társulat. Felelős szerkesztő: Dr. TÓDOR JÓZSEF.

Szerkesztőtársak: Dr. CSERNI BÉLA, Dr. SZUCHY BÉLA, STRAUBERT ÖDÖN, Dr. VERESS FERENCZ.

Nyomatott a püsp. lyc. nyomda gyorsajtóján Gyulafehérvárrt.